

شماره (۵۴۰) ۷

تاریخ ۲۴/۱۰/۶۷

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

بجای

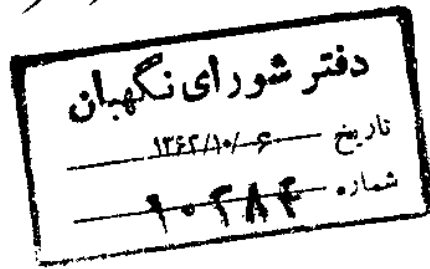
دفتر شورای نگهبان
تاریخ ۱۳۶۴/۱۰/۶
شماره ۱۰۴۱۴

شورای محترم نگهبان

طرح خدمت وظیفه عمومی که در جلسه علنی روز دوشنبه
۱۳۶۲/۱۰/۵ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی بتصویب رسیده
است در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی برای رسیدگی و
اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال میشود. ع.

رئیس مجلس شورای اسلامی

اکبر هاشمی
۱۰/۵
۱۳۶۴

مجلس

طرح خدمت و وظیفه عمومی

فصل اول - کلیات

ماده ۱ - دفاع از استقلال و تمامیت ارضی و نظام جمهوری اسلامی ایران و جان و مال و ناموس مردم و وظیفه دینی و ملی هر فرد ایرانی است و در اجرای این وظیفه کلیه اتباع ذکور دولت جمهوری اسلامی ایران مکلف به انجام خدمت و وظیفه عمومی برابر مقررات این قانون میباشند و هیچ فرد مشمول خدمت و وظیفه عمومی راجز در موارد مصرحه در این قانون نمی توان از خدمت معاف کرد .

تبصره ۱ - با توجه به اصل ۱۵۱ قانون اساسی و احادیسی مستضعفین سپاه پاسداران انقلاب اسلامی موظف است در اسرع وقت امکانات آموزش نظامی اتباع اناث دولت جمهوری اسلامی ایران را با رعایت کلیه موازین شرعی فراهم نماید .

تبصره ۲ - وزارت آموزش و پرورش موظف است با همکاری نیروهای مسلح آموزشگاهی را که زمینه ساز آمادگی دفاعی است طبق موازین اسلامی در برنامه های آموزشی مقاطع تحصیلی راهنمایی و دبیرستان پیشبینی نماید .

ماده ۲ - هر فرد ذکور ایرانی از اول فروردین ماه سالی که طی آن سال وارد سن ۱۹ سالگی می شود مشمول مقررات خدمت و وظیفه عمومی خواهد شد .

ماده ۳ - سن مشمولان و افراد تحت تکفل از لحاظ خدمت و وظیفه و یا معافیت از آن تابع مندرجات اولیه اولین شناسنامه بوده و هرگونه تغییری که بعدا بعمل آمده باشد از لحاظ وظیفه عمومی معتبر نخواهد بود .

تبصره - در صورتیکه اختلاف بین سن واقعی مشمول (طبق نظریه شورای پزشکی مندرج در تبصره ۱ ماده ۴۹ این قانون) و سن مندرج در شناسنامه اولیه بیش از ۵ سال باشد ، طبق نظر شورای پزشکی عمل خواهد شد .

ماده ۴ - خدمت و وظیفه عمومی ۳۰ سال است و مراحل آن برای کلیه مشمولان بشرح زیر است .

الف - دوره ضرورت دو سال .

ب - دوره احتیاط ۸ سال .

ج - دوره ذخیره اول ۱۰ سال .

د - دوره ذخیره دوم ۱۰ سال .

تبصره ۱ - تاریخ شروع و پایان خدمت در مراحل احتیاط و ذخیره از تاریخ پایان

بجای

خدمت دوره ضرورت محاسبه میگردد و در هر حال تاریخ خاتمه آن از سن ۵۵ سالگی تجاوز نخواهد کرد .

تبصره ۲ - در مواقع ضرورت و بسیج همگانی ممکن است افراد مشمول این قانون تا سن شصت سالگی نیز حاضر شوند .

تبصره ۳ - مفاد بند الف این ماده نسبت به مشمولانی مجری است که از اول فروردین ماه سال ۱۳۶۳ به خدمت اعزام شوند .

ماده ۵ - کلیه مشمولان قادر به خدمت و بلا مانع به خدمت دوره ضرورت اعزام میشوند و پس از فراگرفتن آموزشهای نظامی لازم بقیه خدمت دوره ضرورت را در نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران یا دانشگاهها و یا وزارتخانهها و نهادهای قانونی و موسسات و شرکتهای دولتی و سایر موسسات انتفاعی وابسته به دولت و هلال احمر یا شهرداریها و کلیه سازمانهای دولتی که شمول قانون مستلزم ذکر نام آنهاست انجام خواهند داد . تعیین ترتیب تقدم برای استفاده از مشمولان مزبور در هر یک از سازمانهای مذکور و مقررات حاکم بر آنها و نحوه سهمیه بندی هر یک از نیروهای مسلح طبق آئین نامه ای خواهد بود که توسط ستاد مشترک ارتش جمهوری اسلامی با کسب نظر هیات دولت تهیه و به تصویب شورای عالی دفاع برسد بدیهی است که نیروهای مسلح نظامی و انتظامی کشور اولویت دارند .

تبصره ۱ - تعیین تعداد سهمیه هر یک از نیروهای نظامی و انتظامی از مشمولین هر دوره بوسیله کمیسیونی انجام خواهد شد که از نمایندگان نیروهای مزبور و به ریاست رئیس اداره وظیفه عمومی تشکیل میگردد .

تبصره ۲ - سپاه پاسداران انقلاب اسلامی میتوانند مشمولین مورد نیاز خود را در هر دوره طبق ضوابط خاص پذیرش سپاه از بین دارندگان دفتر چماق ماده بخدمت در حد سهمیه تعیین شده انتخاب و قبل از تاریخ اعزام آنان لیست اسامی آنها را به اداره وظیفه عمومی اعلام نماید . این مشمولین برای انجام خدمت وظیفه عمومی در اختیار سپاه قرار میگیرند .

تبصره ۳ - کلیه ارگانها و نهادهای جز نیروهای نظامی و انتظامی که از مشمولین خدمت وظیفه عمومی استفاده می نمایند ، باید از آنها فقط در مشاغل تولیدی ، عمرانی ، تحقیقاتی ، آموزشی ، بهداشتی و درمانی استفاده کنند .

ماده ۶ - قانون خدمت نیروی انسانی ، درمانی و بهداشتی مصوب ۲۴/۹/۵۸ شورای انقلاب و الحاقیه ها و اصلاحیه های بعدی آن ابقاء و مشمولین مذکور در آن قانون پس از طی دوره آموزش مقدماتی نظامی بعد از اتمام نیازمندیهای نیروهای مسلح دامه خدمت را تا ۵ سال در وزارت بهداشتی انجام میدهند .

ماده ۷ - قانون معافیت فارغ التحصیلان مراکز تربیت معلم از خدمت وظیفه عمومی

مصوب ۵۸/۲/۲۷ شورای انقلاب ابقاء و مشمولین مذکور در آن قانون پس از طی دوره آموزش مقدماتی نظامی بقیه خدمت مقرر در آن قانون را در آموزش و پرورش انجام خواهند داد .

ماده ۸ - در تخصصهای ویژه چنانچه یکی از ارگانها یا نهادها به پرسنل خاصی که دارای تخصصهای مزبور هستند نیازمند باشد ، باید وزیر مربوطه یا بالاترین مقام اجرایی مراتب را از شورای عالی دفاع تقاضا نماید . که در صورت تصویب مشمول مزبور پس از طی دوره آموزشی در اختیار آن ارگان یا نهاد قرار داده خواهد شد . کلیه مشمولین این ماده در طول انجام خدمت مشمول این قانون خواهند بود .

ماده ۹ - داوطلبان شغل معلمی خلبانی در آموزشگاه فنون هواپیمائی به شرط سپردن تعهد و انجام ده سال خدمت و داوطلبان شغل تکنیسینی هواپیما در این آموزشگاه به شرط سپردن تعهد و انجام دوازده سال خدمت از انجام خدمت و وظیفه معاف خواهند بود .

ماده ۱۰ - دانشجویان دوره چهار ساله آموزشی شرکت کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران پس از طی دوره آموزش مقدماتی و تخصصی در نیروی دریائی و بر روی عرشه ناوهای نیروی دریائی مدت یکسال و نیم بقیه خدمت را در روی عرشه کشتیهای شرکت کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران انجام خواهند داد .

ماده ۱۱ - انجام امور زیر در مورد مشمولین وظیفه عمومی مستلزم ارائه مدرک دال بر رسیدگی به وضع مشمولیت آنان از اداره وظیفه عمومی میباشد و فتوکپی مدرک ارائه شده از جمله منضات ضروری پرونده متشکله میباشد .

الف - شرکت در آزمایشات رانندگی و اخذ گواهینامه .

ب - دریافت هرگونه وام و کمکهای کشاورزی و صنعتی و دامداری و مسکن از طریق وزارتخانهها و موسسات دولتی و وابسته به دولت و نهادهای قانونی .

ج - گانیددا شدن جهت انتخابات مجلس شورای اسلامی و سایر شوراها و انجمنهای قانونی .

د - تحویل اصل گواهینامه یا پایان نامه دوره های تحصیلی دیپلم و بالاتر از وزارتخانه مربوطه .

ه - صدور پروانه کسب و اجازه اشتغال و عضویت در شرکتهای تعاونی .

و - ثبت هرگونه نقل و انتقال غیر قهری اموال بطور مستقیم و غیر مستقیم در دفاتر اسناد رسمی .

ز - دریافت مستمری از سازمانهای دولتی و وابسته و نهادهای قانونی .

برجسته

ح - استخدام به هر صورت (رسمی، پیمانی، روزمزد و خرید خدمت) در وزارتخانه‌ها و موسسات دولتی و وابسته به دولت نهادهای قانونی و شرکتهای دولتی.

تبصره ۱ - در مواردی که ضرورت یا حرج ایجاب کند که معاملات مشمول ثبت گردد، مانند اموال مشترک که عدم ثبت اموال مشمول موجب زیان مالی بر شرکاء دیگر گردد، ثبت اموال مشمول بلامانع است. تشخیص موضوع به عهده محاکم صالحه است.

تبصره ۲ - سایر اموری که در دیگر قوانین منوط به روشن شدن وضعیت خدمتی مشمول می باشد، به قوت خود باقی است.

ماده ۱۲ - در زمان جنگ و بسیج همگانی در صورت لزوم کسانی که به علتی در زمان صلح از معافیت خدمت دوره ضرورت استفاده نموده‌اند، نیز به خدمت احضار و از حقوق و مزایای مشمولین دوره احتیاط هم طبقه خود استفا ده خواهند نمود.

ماده ۱۳ - کارگران و مستخدمین موسسات خصوصی و دولتی و نهادهای قانونی و سازمانهای وابسته به دولت که خدمت دوره وظیفه عمومی را انجام میدهند پس از پایان خدمت مجدداً به کار اولیه خود اشتغال خواهند یافت و کارفرما یا مسولین مربوطه مکلفند آنان را به کار اولیه خود بگمارند.

آئین نامه اجرائی این ماده توسط وزارتین کشور و کار و امور اجتماعی و سازمان امور داری و استخدامی کشور تهیه و به تصویب هیات وزیران خواهد رسید.

ماده ۱۴ - مشمولانی که با طی دوره دانشکده‌ها و آموزشگاههای نظامی و انتظامی برای خدمت در کادر ثابت استخدام شوند مدت تحصیل آنها جزء خدمت دوره ضرورت محسوب خواهد شد و اگر مدت تحصیل از دو سال کمتر باشد، از دوره خدمت آنان به نسبت کسری خدمت تا دو سال جزء خدمت دوره ضرورت محسوب میشود.

تبصره ۱ - آن عده از محصلین مراکز آموزشی کادر ثابت نیروهای نظامی و انتظامی که قبل از نیل به درجه یا پایان دوره آموزشی (در مورد کمیته و سپاه) مستعفی یا اخراج شوند دو سال خدمت دوره ضرورت را بدون احتساب مدت قبلی انجام خواهند داد. در صورتی که محصلین بعلت بیماری یا عدم صلاحیتی که ناشی از اعمال ارادی آنان نباشد برکنار گردند مدت تحصیل جزء خدمت دوره ضرورت آنان محسوب خواهد شد.

تبصره ۲ - افسران و همافران و درجه داران کادر ثابت و اعضاء ثابت سپاه پاسداران و کمیته انقلاب اسلامی در صورتی که بموجب مقررات استخدامی مربوطه از خدمت مستعفی یا اخراج شوند مدت تحصیل آنان قبل از نیل به درجه یا پایان دوره آموزشی (در مورد کمیته یا سپاه) جزو خدمت دوره ضرورت محسوب نخواهد شد و اگر بعد از نیل به درجه یا پایان دوره آموزشی از خدمت مستعفی یا اخراج گردند و مدت خدمت آنان از دو سال کمتر باشد

بررسی

بقیه خدمت دوره ضرورت را تا دو سال با درجه سربازی وظیفه انجام خواهند داد .
ماده ۱۵ - مشمولانی که بعنوان کارمند رسمی یا تعهد ۹ سال خدمت در نیروهای نظامی و انتظامی استخدام شوند پس از انجام تعهد مزبور از خدمت دوره ضرورت معاف خواهند شد مدت تعهد مزبور در نقاط بد آب و هوا ۶ سال می باشد در صورتی که کارمندان فوق الذکر از گروه پزشکی و فنی که دارای مدرک فوق دیپلم به بالا در این دو رشته می باشند مدتهای فوق به ترتیب ۶ سال و ۴ سال خواهد بود .

تبصره ۱ - آن عده از کارمندان فوق که به علت انتزاع قسمت مربوطه از نیروهای نظامی و انتظامی به یکی از وزارتخانهها یا سازمانهای دولتی و وابسته به دولت یا شهرداری و هلال احمر یا نهادهای قانونی منتقل شوند ، بقیه مدت تعهد خود را در سازمان جدید انجام خواهند داد .
تبصره ۲ - سازمانهای استخدام کنندگان کارمندان مشمول فوق موظفند در طول مدت خدمت مورد تعهد به کارمندان مزبور آموزش نظامی عمومی بدهند .

تبصره ۳ - کارمندان فوق که قبل از انجام خدمت مورد تعهد بنا به تشخیص نیروی سازمان مربوطه به عللی خارج از اعمال ارادی خود از خدمت برکنار شوند ، در صورتیکه مدت خدمت آنان در نقاط عادی و بد آب و هوا حداقل به ترتیب به ۵ سال و ۳ سال بالغ گردد ، از انجام خدمت دوره ضرورت معاف خواهند بود . و چنانچه کمتر از مدتهای مذکور خدمت نموده باشند به ازاء هر یک سال کسری ۴ ماه خدمت دوره ضرورت انجام خواهند داد . و در هر حال خدمت دوره ضرورت این قبیل از کارمندان کمتر از ۴ ماه نخواهد بود .

ماده ۱۶ - سربازان وظیفه‌های که حین انجام خدمت دوره ضرورت با داشتن حداقل گواهی نامه دوره ابتدائی و با تعهد ۵ سال خدمت پیمانی برای خدمت در مشاغل سازمانی مورد نیاز نیروهای نظامی و انتظامی استخدام گردند ، تا دو سال از خدمت آنان در صورت انجام تعهد به منزله خدمت دوره ضرورت محسوب خواهد شد و در صورتی که قبل از خاتمه تعهد به مهر علت از خدمت مستعفی و یا برکنار گردند ، چنانچه مشمول معافیت‌های قانونی نباشند بدون احتساب مدت تعهد انجام شده بقیه خدمت دوره ضرورت را برابر قانون انجام خواهند داد .

ماده ۱۷ - کلیه مشمولانی که وارد خدمت دوره ضرورت می شوند طبق آئین نامه‌های ارتش جمهوری اسلامی ایران نسبت به انقلاب اسلامی و نظام جمهوری اسلامی و قانون اساسی و مقام رهبری (فرماندهی کل نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران) سوگند و وفاداری یاد خواهند کرد .

فصل دوم - احضار برای دوره ضرورت

ماده ۱۸ - در مواقع ضروری ممکن است بنا به مقتضیات یا پیشنهادها دشورایعالی دفاع و فرمان

مجلس

فرماندهی کل نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران (مقام رهبری) مشمولین وظیفه عمومی دوره ضرورت بیش از دو سال بخدمت ادامه داده و یا قبل از خاتمه دو سال از خدمت مرخص شوند که در صورت اول به میزان دو برابر خدمت اضافی از ادوار خدمت آنان در دوره های احتیاط و ذخیره کسر میشود .

ماده ۱۹- به وضع مشمولان خدمت وظیفه عمومی یکسال قبل از اعزام به خدمت دوره ضرورت یعنی در سالیکه مشمولان در آن سال وارد سن ۱۹ سالگی میشوند رسیدگی خواهد شد .

ماده ۲۰- کسانیکه به سن ۱۹ سالگی میرسند پس از انتشار آگهی احضار موظفند برای روشن نمودن وضع مشمولیتشان به سازمان وظیفه عمومی محل تولد مراجعه و خود را معرفی نمایند و در صورتیکه در خارج از محل تولد اقامت داشته باشند میتوانند به سازمان وظیفه عمومی محل اقامت خود مراجعه کنند .

مشمولان مقیم خارج از کشور باید به نمایندگی کنسولی یا سیاسی دولت جمهوری اسلامی ایران در کشور محل اقامت خود و در صورت نبودن آن به نزدیکترین نمایندگی کنسولی یا سیاسی دولت جمهوری اسلامی ایران مراجعه کنند .

ماده ۲۱- اداره ثبت احوال هر محل مکلف است صورت اسامی متولدین ذکور شهرستان یا بخشهای حوزه ما موریت خود را که در سال بعد باید به وضع مشمولیت آنان رسیدگی شود ، بطور تفکیک در ۴ نسخه تهیه و تا اول آذر ماه هر سال به مراجعی که برای رسیدگی به امور وظیفه عمومی تعیین شده و یا خواهد شد تسلیم کند .

فصل سوم - رسیدگی

ماده ۲۲- حوزه های وظیفه عمومی تهران و مراجعی که در هر یک از مراکز شهرستانها و بخشها مسوول رسیدگی به امور وظیفه عمومی محل میباشند زیر نظر ژاندارمری جمهوری اسلامی ایران انجام وظیفه خواهند نمود .

تبصره ۱- رئیس اداره وظیفه عمومی از نظر سازمانی معاون فرمانده ژاندارمری کل در امر وظیفه عمومی بود هوبنا به پیشنهاد فرمانده ژاندارمری جمهوری اسلامی ایران و تصویب وزیر کشور تعیین میگردد .

تبصره ۲- رئیس اداره وظیفه عمومی موظف است کلیه دستورالعملها و بخشنامه ها و اطلاعیه هایی را که به نحوی به نیروهای نظامی و انتظامی و مراجع قضائی مرتبط باشند و امور اجرائی مربوطه را در شورایی که با شرکت نمایندگان وزارت کشور ، ستاد مشترک ، ستاد مرکزی سپاه و یک دایره نمایندگی دیوان عالی کشور زیر نظر رئیس اداره وظیفه عمومی تشکیل می شود ، هماهنگ نماید .

مجلس

شماره

تاریخ

ماده ۲۳- نمایندگان کنسولی دولت جمهوری اسلامی ایران در کشورهای خارج مسوول اجرای مقررات قانون وظیفه عمومی نسبت به مشمولان مقیم حوزه‌های ماموریت خود میباشند و موظفاند بوضع مشمولیت آنان رسیدگی کرده و نتیجه اقدامات را از طریق وزارت امور خارجه به اداره وظیفه عمومی اعلام دارند .

ماده ۲۴- مشمولانی که برای ادامه تحصیل به خارج از کشور مسافرت میکنند پس از ترک تحصیل یا فراغ از تحصیل همچنین مشمولانی که پس از احضار بخدمت طبق آئین نامه اجرائی این قانون بطور موقت به خارج از کشور مسافرت میکنند در پایان مدت تعیین شده باید جهت رسیدگی بوضع مشمولیتشان خود را به سازمانهای وظیفه عمومی داخل کشور معرفی کنند .

ماده ۲۵- بوضع مشمولانی که ادعای تکفل نمایند در مراکز شهرستانها و بخشها توسط هیاتی مرکب از اشخاص زیر رسیدگی میشود .

الف - بخشدار محل یا نماینده او .

ب - رئیس سازمان وظیفه عمومی محل یا نماینده او .

ج - نماینده دادستان شهرستان و در صورت نبودن دادسرا و وجود دادگاه صلح ، نماینده دادگاه .

د - نماینده سپاه پاسداران محل .

ه - یک نفر از نمایندگان شورای اسلامی شهرستان یا شورای اسلامی بخش یا شهر به معرفی شورای مربوطه .

ماده ۲۶- در صورتیکه مشمول یا افرادی از بستگان او که مدعی کفالت مشمول نسبت به خود هستند ادعا نمایند که حقی از آنان تضییع شده است همچنین هر یک از اعضای هیات رسیدگی و یا فرمانده رده سازمانی بالاتر و یا رئیس اداره وظیفه عمومی میتوانند با ذکر دلیل موجه برای صادره از هیات رسیدگی اعتراض نمایند و پرونده مشمول در هیات رسیدگی تجدیدنظر مطرح و رای هیات مزبور ببا استثنای موارد منطبق با ماده ۲۹ این قانون قطعی و غیر قابل اعتراض است .

اعتراض به رای سربازی مانع اعزام مشمول بخدمت وظیفه نمیشود .

ماده ۲۷- هیات رسیدگی تجدیدنظر در سازمان وظیفه عمومی تهران و مراکز هنگها و گردانهای مستقل ژاندارمری با شرکت اشخاص زیر تشکیل میشود .

الف - فرماندار یا معاون او .

ب - در سازمان وظیفه عمومی تهران رئیس سازمان یا جانشین او ، در هنگها و

گردانهای مستقل ژاندارمری فرمانده هنگ یا گردان مستقل یا معاون آنها .

بحث اول

- ج - دادستان شهرستان یا یکی از دادیاران .
- د - فرمانده سپاه شهرستان یا قائم مقام وی .
- ه - یک نفر به انتخاب شورای اسلامی شهرستان مربوطه .
- ماده ۲۸ - در مورد مواد ۲۵ - ۲۶ و ۲۷ تشکیل جلسات با دو سوم اعضا و تصویب با اکثریت مطلق آراء اعضا خواهد بود .
- ماده ۲۹ - در صورتیکه حداکثر ظرف ۵ سال از تاریخ صدور رای هیات تجدیدنظر معلوم شود که نظر هیات رسیدگی تجدیدنظر منطبق با اصول و قوانین جاری نبوده و اهمیت آن به حدی باشد که در وضع مشمول موثر باشد پرونده بوسیله رئیس اداره وظیفه عمومی به یکی از هیات های رسیدگی تجدیدنظر ارجاع خواهد شد و نظر این هیات قطعی و لازم الاجرا است .
- ماده ۳۰ - در صورتی که در حین انجام خدمت دوره ضرورت مشمول یا یکی از کسان تحت تکفل او ادعای کفالت کند فرماندهان و روسای مربوطه مکلفند مراتب را به حوزه های وظیفه عمومی یا گروهانهای اعزام کننده مشارالیه اعلام دارند که در اسرع وقت وضع مشمول در هیات رسیدگی مطرح و تصمیم مقتضی اتخاذ شود .
- ماده ۳۱ - به ادعای کفالت مشمولانی رسیدگی می شود که غیبت نداشته باشند مگر اینکه در موقع احضار و در طول مدت غیبت و حین رسیدگی حائز شروط معافیت کفالت بوده باشند که در این صورت این قبیل مشمولان از معافیت کفالت استفاده خواهند کرد .
- تبصره ۱ - چنانچه قبل از اعزام همطرازان مشمول نتیجه رسیدگی به پرونده کفالت مشخص نشده باشد مشمول به خدمت اعزام و در صورت صدور رای کفالت از خدمت مرخص خواهد شد .
- تبصره ۲ - رئیس اداره وظیفه عمومی یا نماینده او در صورتی که دلائل و مدارک مثبتی مبنی بر معافیت از خدمت در پرونده موجود باشد میتواند برای یک دوره دستور عدم اعزام صادر نماید .

بحث چهارم - معافیتها

بخش اول - معافیت تحصیلی

ماده ۳۲ - دانش آموزان دانشسراها و دانش آموزان چهارساله آخر دوره متوسطه

مجلس شورای اسلامی

و هنرآموزان هنرستانها و آموزشگاههای فنی و حرفه‌ای که ارزش تحصیلی دیپلم آنها از طرف مراجع صلاحیت دار معادل متوسطه کامل شناخته شده تحصیل نمایند و دانشجویان و هنرجویان دانشگاهها و موسسات آموزش عالی اگر در حین تحصیل به سن مشمولیت برسند تا زمانی که به تحصیلات خود ادامه می‌دهند از اعزام به خدمت دوره ضرورت معاف خواهند بود .

ماده ۳۳- طلاب علوم دینی که قبل از رسیدن به سن مشمولیت و یا اعزام هم طبقه خود طبق ضوابط شورای مدیریت حوزه علمیه قم و یا نمایند رسمی آن در شهرستانها به تحصیل اشتغال ورزند در مدت تحصیل میتوانند از مزایای ماده ۳۲ قانون استفا ده کنند از شیبایی میزان تحصیل یا شورای مدیریت و یا نمایند آن خواهند بود .

تبصره مشمولان دیپلمه که دوره سطح و یا حداقل ۶ سال دوره خارج را گذرانده باشند به ترتیب همانند مشمولان لیسانس و دکتر خواهند بود و چنانچه بدون دیپلم دوره‌های مذکور را گذرانده باشند همانند مشمولان فوق دیپلم و فوق لیسانس میباشند و در هر صورت طلابی که بدرجه اجتهاد نایل گردند همانند مشمولین دکتر میباشند .

ماده ۳۴- صدور کارت معافیت تحصیلی دانش آموزان و هنرجویان و دانشجویان و طلاب علوم دینی موکول به گواهی اشتغال به تحصیل آنان از طرف مقامات صالحه بوده و مدت اعتبار آن یک سال تمام است .

ماده ۳۵- دانش آموزان و هنرجویان و دانشجویان و طلاب علوم دینی مشمول به محض ترک تحصیل یا اخراج و یا فراغ از تحصیل یا بد برای انجام خدمت دوره ضرورت خود را معرفی کنند . مقامات مسوول مکلفند صورت اسامی این قبیل مشمولان را با ذکر مشخصات کامل و نشانی ورشته تحصیلی بطور انفرادی و بدون تاخیر به سازمان وظیفه عمومی محل ارسال دارند .

تبصره ۱- مشمولانی که با داشتن معافیت تحصیلی در خارج از کشور تحصیل میکنند پس از ترک تحصیل یا فراغ از تحصیل موظفند حداکثر ظرف یک سال خود را به سازمان وظیفه عمومی مربوط در داخل کشور معرفی کنند .

تبصره ۲- مقامات مسوول حسب مورد موظفند ارزش تحصیلی این قبیل مشمولان را از تاریخ تسلیم مدارک حداکثر ظرف دو ماه تعیین و به آنان تسلیم و مراتب را به اداره وظیفه عمومی اعلام کنند .

ماده ۳۶- مشمولان دیپلمه که با داشتن برگ آمده به خدمت یا برگ معافیت موقت از خدمت دوره ضرورت در مسابقه ورودی یکی از دانشگاهها یا موسسات آموزش عالی داخل کشور قبول شده تا زمانی که به تحصیل اشتغال دارند، می‌توانند از معافیت تحصیلی استفاده نمایند مشروط باینکه دارای غیبت غیرموجه نباشند- این معافیت فقط برای یکبار داده خواهد شد .

بخش اول

ماده ۳۷ - فارغ التحصیلان دیپلمه در صورتی که از نظر مقررات این قانون و بنا به گواهی وزارت فرهنگ و آموزش عالی حائز شروط اشتغال به تحصیل در خارج از کشور باشند و ادامه تحصیل آنان در رشته‌های مورد تأیید وزارت فرهنگ و آموزش عالی باشد میتوانند با استفاده از مقررات معافیت تحصیلی برای ادامه تحصیل به خارج از کشور مسافرت کنند .

ماده ۳۸ - دانش آموزانی که قبل از سن مشمولیت بخواهند در خارج از کشور ادامه تحصیل دهند در صورتی که مورد تأیید وزارت آموزش و پرورش باشد می‌توانند از معافیت تحصیلی برای ادامه تحصیل در خارج از کشور استفاده نمایند .

تبصره - فرزندان ایرانیان مقیم خارج از کشور و فرزندان مأمورین ثابت دولت جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور همچنین کسانی که قانوناً تحت کفالت یا ولایت قانونی آنها هستند تا اخذ دیپلم از مقررات این ماده مستثنی بوده و ادامه تحصیل آنان در رشته‌های عالی و دانشگاهی با تأیید وزارت فرهنگ و آموزش عالی بلا مانع خواهد بود .

ماده ۳۹ - آئین‌نامه اجرائی مواد این بخش از طرف وزارتخانه‌های کشور، دفاع، سپاه، آموزش و پرورش و فرهنگ و آموزش عالی و با کسب نظر از شورای مدیریت حوزه علمیه قم و اداره وظیفه عمومی تهیه و تصویب و به موقع اجراء گذاشته خواهد شد .

بخش دوم - معافیت پزشکی

ماده ۴۰ - مشمولان خدمت وظیفه عمومی از نظر وضع مزاجی و استعداد جسمی و روانی به چهار دسته بشرح زیر تقسیم می‌شوند .

- ۱ - کسانی که از نظر جسمی و روانی سالم و قادر به انجام خدمت هستند .
- ۲ - کسانی که بعلت نقص عضویا ابتلاء به بیماری از سلامتی کامل برخوردار نبوده اما قادر به انجام خدمت در امور غیر رزمی میباشند .
- ۳ - کسانی که بعلت عدم رشد یا ابتلاء به بیماری موقتا قادر به انجام خدمت دوره ضرورت نیستند .

۴ - مشمولانی که بعلت نقص عضویا ابتلاء به بیماری جسمی و یا روانی بطور دائم قادر به انجام خدمت دوره ضرورت نیستند .

تبصره ۱ - نحوه طبقه بندی مشمولان و طرز معاينه و ضوابط معافیت پزشکی آنها به موجب آئین نامه معاينه پزشکی مشمولان خدمت وظیفه عمومی خواهد بود که وسیله ستاد مشترک تهیه و به تصویب وزارتخانه‌های بهداشتی، کشور، دفاع، و سایر اداران انقلاب اسلامی خواهد رسید .

تبصره ۲ - مشمولان موضوع بند ۲ این ماده که برای انجام خدمت در مشاغل غیر رزمی

بجسالی

نیروهای نظامی یا انتظامی یا سایر سازمانها و نهادهای مندرج در ماده ۱۵ این قانون اختصاص داده میشوند. آن قسمت از برنامه آموزش عملی و نظامی را که به تشخیص کمیسیون پزشکی مراکز آموزش نیروهای مسلح با سلامتی آنان منافات داشته باشد انجام نخواهند داد.

ماده ۴۱ - به مشمولانی که به علت ابتلاء به بیماری موقتا قادر به انجام خدمت دوره ضرورت نباشند برای مدتی که شورای پزشکی تعیین می نماید و در هر حال متجاوز از یک سال نخواهد بود معافیت موقت پزشکی داده خواهد شد و در سال دوم در صورت ادامه بیماری به همان نحو اقدام و چنانچه در سال سوم نیز قادر به انجام خدمت نباشند بطور دائم از خدمت دوره ضرورت معاف خواهند شد.

تبصره ۱ - مشمولان پزشک فقط در صورتی معاف دائم از خدمت دوره ضرورت شناخته میشوند که قادر به اشتغال به حرفه طبابت نباشند آن تعداد از مشمولین خدمت دوره ضرورت پزشک که از سلامتی کامل برخوردار نیستند لیکن قادر به طبابت می باشند، به خدمت دوره ضرورت اعزام می گردند و برابر نظر شوراها ی پزشکی از خدمت سنگین معاف خواهند شد.

تبصره ۲ - در زمان جنگ یا بسیج همگانی میتوان افرادی را که در زمان صلح به علل پزشکی یا تکفل از خدمت دوره ضرورت معاف شده اند نیز به خدمت احضار کرد.

ماده ۴۲ - معاینه مشمولان وسیله یک نفر پزشک از نیروهای مسلح انجام میشود و در صورت نبودن پزشک از نیروهای مسلح از پزشکان غیر نظامی که صلاحیت آنان وسیله بهداری محل و فرماندار یا بخشدار محل تأیید شده باشد استفاده خواهد شد.

تبصره ۱ - اظهار نظر در مورد معافیت پزشکی مشمولان باید توسط سه نفر پزشک که مورد تأیید رئیس بهداری و فرماندار محل باشد انجام شود و رای اکثریت این پزشکان معتبر است.
تبصره ۲ - مدیران عامل بهداری هر استان موظفند پزشکان مورد نیاز شوراها ی پزشکی موضوع تبصره را تعیین و به فرمانداری محل معرفی نمایند.

ماده ۴۳ - در صورتیکه مشمولان در حین خدمت دوره ضرورت مبتلا به نقص عضو یا بیماریها ی شوند که پس از تمام مدت معالجه که کمتر از عا ماً منبأ شد و طبق نظر شورای پزشکی بیمارستانهای نیروهای مسلح جمهوری اسلامی که مورد تأیید عقیدتی - سیاسی در نیروی مربوطه هستند قادر به انجام خدمت نباشند از انجام بقیه خدمت دوره ضرورت معاف خواهند بود.

تبصره - دوران معالجه مشمولان موضوع این ماده جزو خدمت دوره ضرورت آنان محسوب میگردد.

ماده ۴۴ - چنانچه رئیس اداره و وظیفه عمومی ظرف ۵ سال بنحوی اطمینان حاصل نماید که

بیمه‌های

مشمولی با تقلب و دسیسه در معاینه پزشکی معافیت اخذ نموده یا برخلاف این قانون و آئین نامه معاینه و معافیت پزشکی از خدمت دوره ضرورت معاف تشخیص داده شده از این قبیل مشمولان توسط شورای عالی پزشکی که از ۵ نفر از پزشکان نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران تشکیل میگردد معاینه مجدد بعمل خواهد آمد و نظر این شورا قطعی و لازم الاجرا است .

بخش سوم - معافیت کفالت

ماده ۴۵ - مشمولان زیر حسب مورد از انجام خدمت دوره ضرورت معاف میباشند مگر اینکه داوطلب انجام خدمت باشند .

الف - یگانه مراقب و نگهدارنده پدر یا جد یا برادر و یا مادریا جدیه یا خواهر که قادر به اداره امور خود نباشد .

ب - یگانه سرپرست و نگهدارنده برادر یا خواهر صغیر .

ج - یگانه سرپرست خواهر مجرد در صورتیکه تا سن ۲۴ سالگی مجرد باشد .

د - از ۲ یا ۳ برادر و اجد شرایط اعزام به خدمت یکی از آنان تا خاتمه خدمت دیگری به خدمت دوره ضرورت یا احتیاط اعزام نخواهد شد . و ترتیب تقدم در اعزام بر مبنای سن مشمول خواهد بود .

تبصره ۱ - مشمولان بندهای الف و ب چنانچه در ۵ سال متوالی دارای شرایط معافیت موقت از خدمت باشند در پایان سال پنجم به آنها معافیت در زمان صلح داده خواهد شد . و مشمولین بند ج تا پایان سن ۲۴ سالگی خواهر می توانند سالانه از معافیت موقت استفاده و سپس بشرط نداشتن مانع دیگری به خدمت اعزام شوند .

تبصره ۲ - مشمولانی که برای انجام خدمت وظیفه عمومی احضار می شوند در صورتیکه در تاریخهای معینه بدون عذر موجه خود را معرفی نکنند از معافیت موضوع این ماده محروم میشوند .

ماده ۴۶ - با مشمولینی که پدر یا برادر آنها از تاریخ ۱۹/۱۰/۵۶ در راه به ثمر رسیدن انقلاب اسلامی و استمرار آن معلول یا اسیر یا مقوقد الاثر شده یا بشوند به ترتیب زیر رفتار خواهد شد .

الف - در صورتیکه یگانه فرزند ذکور خانواده معلول باشد که طبق نظر شورای پزشکی به تنهایی قادر به اداره امور شخصی خود نباشند از انجام خدمت دوره ضرورت و احتیاط معاف دائم خواهند شد .

ب - چنانچه دارای برادر صغیر یا برادر معلول یا اینکه یگانه اولاد ذکور باقیمانده

بجانب

خانواده اسیر و مفقودالثر باشند . طبق تبصره ۱ ماده ۴۵ عمل خواهد شد .
تبصره - شرایط اسیر و مفقودالثر و معلول شناخته شدن و خانواده آنان در آئین نامه
اجرائی این قانون پیش بینی خواهد شد .
ماده ۴۷ - مشمولانی که ادعای کفالت میکنند میتوانند مدارک لازم را پیش از اعزام
به حوزه وظیفه عمومی محل سکونت خود تسلیم کنند .
تحقیقات لازم نسبت به ادعای کفالت این قبیل مشمولان و همچنین تصدیق صحت
مندرجات استشهداد و مدارک آنها با شهربانی و یا ژاندارمری خواهد بود .

فصل پنجم - آموزش نظامی مشمولان و درجات و حقوق و مزایای آنان

ماده ۴۸ - کلیه مشمولان طبق برنامه و مدت آموزشی که از طرف ستاد مشترک ارتش و
ستاد مرکزی سپاه تنظیم میگردد دوره آموزش مقدماتی نظامی را طی خواهند کرد .
تبصره ۱ - مشمولان فوق دیپلم جهت طی دوره درجه داری و وظیفه به مراکز آموزشی و فرهنگی
اعزام و پس از گذراندن دوره مقدماتی و تخصصی و داشتن سلامت جسمی و روانی و صلاحیت اخلاقی
و سیاسی به یکی از درجات گروهبانی و وظیفه نائل میشوند در غیر این صورت با درجه افرادی وظیفه
به خدمت ادامه خواهند داد .

تبصره ۲ - مشمولان دیپلمه و پائین تر پس از طی دوره مقدماتی با درجه افرادی
وظیفه به خدمت در نیروها و سازمانهای مربوطه مشغول خواهند شد .
تبصره ۳ - در موارد ضروری نیروها و سازمانهای نظامی و انتظامی مجاز خواهند
بود تعدادی از مشمولان دیپلمه را در تخصصهای مورد نیاز بر اساس ضوابط مندرج در
آئین نامه اجرائی این قانون انتخاب و جهت طی دوره درجه داری و وظیفه به مراکز آموزشی
و فرهنگی اعزام دارند .

ماده ۴۹ - مشمولان لیسانسیه و بالاتر پس از طی دوره آموزشی مقدماتی نظامی
و موفقیت در آزمایشهای آن در صورتی که از لحاظ اخلاقی و سیاسی مکتبی شایستگی
داشته باشند پس از طی دوره آموزش افسری وظیفه و موفقیت در آزمایشهای آن دارندگان
دانشنامه دکترا به درجه ستوان یکمی و سایرین به درجه ستوان دومی و وظیفه نائل خواهند
شد .

تبصره ۱ - در صورتی که مشمولان موضوع این ماده در آزمایشهای دوره مقدماتی
نظامی مردود شوند و یا طبق نظر شورای مرکز آموزشی از لحاظ جسمی - مکتبی و اخلاقی
صلاحیت لازم جهت نیل به درجه افسری را نداشته باشند برای طی دوره درجه داری اعزام
خواهند شد .

بجای

تبصره ۲ - در صورتی که مشمولان موضوع این ماده در آزمایشهای دوره آموزشی افسری وظیفه مردود گردند یا از لحاظ مکتبی و اخلاقی واجد صلاحیت نیل به مقام افسری برحسب تشخیص شورای مرکز آموزشی مربوط نباشند بقیه خدمت دوره ضرورت را در یکی از درجات گروهبانی وظیفه انجام خواهند داد .

تبصره ۳ - در صورتی که مشمولان موضوع این ماده در هر یک از مراحل آموزشی به علل سیاسی و امنیتی واجد صلاحیت نیل به مقام افسری تشخیص داده نشوند بقیه خدمت دوره ضرورت را مانند افراد وظیفه انجام خواهند داد .

ماده ۵ - حقوق ماهانه افسران - درجه داران - دانشجویان و دانش آموزان و افراد وظیفه بشرح زیر خواهد بود .

الف - حقوق افسران وظیفه به میزان حقوق ثابت ماهانه سال اول افسران همدرجه کادر ثابت .

ب - حقوق درجه داران وظیفه ۱- گروهبان سوم ۱۱۵ واحد حقوقی .

۲- گروهبان دوم ۱۲۵ " "

۳- گروهبان یکم ۱۳۵ " "

ج - حقوق دانشجویان وظیفه در مدت آموزش مقدماتی و دانش آموزان وظیفه در مدت آموزش مقدماتی و تخصصی ۲۰۰۰ ریال .

د - حقوق دانشجویان وظیفه در مدت آموزش تخصصی ۲۵۰۰ ریال

ه - حقوق ماهانه افراد وظیفه به میزانی است که هر سال در بودجه وزارت دفاع پیش بینی میشود .

ماده ۵۱ - افسران و درجه داران وظیفه در صورت اعزام به مأموریت یا انتقال یا خدمت در مناطق بد آب و هوا مشمول مقررات فوق العاده و مزایای مربوط به افسران و درجه داران کادر ثابت نسبت به حقوق آنان خواهند بود و در صورتی که در یگانها و قسمتهایی که پرسنل کادر ثابت آنها از مزایای قانونی خاص استفاده می کنند ، مشغول خدمت شوند در شرایط مشابه از مزایای مزبور نسبت به حقوق خویش استفاده خواهند کرد .
تبصره ۱ - افسران و درجه داران وظیفه ای که در محل سکونت خود خدمت مینمایند ، از مقررات مربوط به بدی آب و هوا ، مذکور در این ماده استفاده نخواهند کرد .

تبصره ۲ - سربازان وظیفه در غیر زمان جنگ یا بسیج عمومی بطور اجبار بیش از یکسال (نیمی از مدت خدمت) از خدمت خود در نقاط بد آب و هوا خدمت نخواهند کرد .

تبصره ۳ - طبقه بندی مناطق از نظر آب و هوا طبق آئین نامه ای خواهد بود که بوسیله ستاد مشترک با هماهنگی سازمان امور اداری و استخدامی کل کشور تهیه و به تصویب وزیر دفاع برسد .

مجلس

تبصره ۴ - به افسران و درجه‌داران وظیفه‌ای که بنا به تقاضای شخصی منتقل میشوند هزینه سفر و فوق‌العاده انتقال تعلق نمی‌گیرد .

ماده ۵۲ - به پرسنل وظیفه‌ای که در عملیات جنگی شرکت می‌نمایند ، فوق‌العاده عملیاتی برطبق ضوابطی که توسط وزارتین دفاع و سپاه پاسداران تهیه و به تصویب شورای عالی دفاع می‌رسد پرداخت خواهد شد .

ماده ۵۳ - میزان مرخصی پرسنل وظیفه در مدت خدمت و نحوه استفاده از آن طبق مقررات مرخصی پرسنل نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران خواهد بود .

ماده ۵۴ - کسانی که در حین خدمت وظیفه عمومی در هریک از دوره‌های ضرورت ، احتیاط ، و ذخیره به سبب انجام وظیفه یا شرکت در عملیات رزمی و یا قیود خدمتی شهید یا فوت یا معلول شوند از لحاظ میزان و نحوه پرداخت حقوق وظیفه و مستمری مشمول قوانین و مقررات مربوطه پرسنل کادر ثابت همدرجه می‌باشند و حقوق وظیفه و مستمری آنان حسب مورد از بودجه وزارتخانه‌ها یا سازمانهای مربوطه پرداخت میگردد .

تبصره ۱ - در صورتی که مشمولین این ماده قبل از ورود به خدمت وظیفه عمومی از کارمندان دولت یا سازمانهای تابع یا وابسته به دولت بوده و آخرین حقوق دریافتی آنان از سازمان مربوطه از میزان حقوقی که برابر این قانون به آنان تعلق میگیرد ، بیشتر باشد حقوق وظیفه و مستمری وراثت آنان براساس حقوق بیشتر پرداخت خواهد شد .

تبصره ۲ - کسانی که تا تاریخ تصویب این قانون از بودجه وزارتخانه‌ها یا سازمانی حقوق وظیفه یا مستمری دریافت میداشتند حقوق آنان کماکان از همان محل پرداخت خواهد شد .
ماده ۵۵ - پرسنل وظیفه‌ای که در حین خدمت وظیفه عمومی اسیر یا مفقود الاثر بشوند تا پایان دوره سارت یا تعیین تکلیف عا ثله تحت تکفل آنان بترتیب زیر حقوق دریافت خواهند نمود .
الف - در دوره ضرورت از حقوق مربوطه ویساز یا ن دوره ضرورت از حقوق هم طبقه دوره احتیاط .

ب - در دوره ذخیره از حقوق یکدرجه بالاتر هم طبقه احتیاط و ذخیره .

تبصره شرايط لازم برای اسیر و مفقود الاثر شناخته شدن پرسنل در آئین نامه اجرائی این قانون پیش‌بینی خواهد شد .

ماده ۶۰ - دولت موظف است لایحه نحوه کمک به خانواده‌های مشمولینی را که با اعزام مشمول قدرت اداره معاش خود را از دست میدهند تهیه و ظرف مدت عموماً جهت تصویب به مجلس شورای اسلامی تقدیم نماید .

بخش اول

فصل ششم - احضار در مراحل احتیاط و ذخیره

ماده ۵۷ - شورای عالی دفاع میتواند یک یا چند طبقه از افسران و درجه داران و افراد وظیفه که خدمت دوره ضرورت را انجام داده اند و در دوره های احتیاط و ذخیره خدمت وظیفه عمومی هستند برای تجدید یا تکمیل آموزش نظامی فراخوانده یا پیشنهاد بسیج همگانی به مقام رهبری بنماید . نحوه احضار و مهلت معرفی فراخوانندگان همچنین کسانی که بعلل ناشی از وضع جسمانی یا اجتماعی یا حساسیت مشاغل آنان ممکن است از فراخوانده شدن برای تجدید یا تکمیل آموزش نظامی معاف شوند در آئین نامه اجرائی این قانون که توسط وزارتین دفاع و سپاه تهیه و بتصویب شورای عالی دفاع می رسد ، تعیین خواهد شد .

ماده ۵۸ - کلیه فراخوانندگان برای خدمت دوره احتیاط و ذخیره و یا تجدید یا تکمیل آموزش یا بسیج همگانی حقوقی معادل حقوق ثابت افسران ، درجه داران و افراد کادر ثابت همدرجه خود حسب مورد از بودجه وزارتخانه های مربوطه دریافت خواهند داشت .

تبصره ۱ - فراخوانندگان موضوع این ماده در صورتی که کارمند یکی از وزارتخانه ها یا سازمانهای دولتی و یا وابسته به دولت باشند ما به التفاوت حقوق و مزایای خود را از سازمان متبوع دریافت خواهند داشت .

تبصره ۲ - میزان حقوق پرسنل احتیاط و ذخیره در زمان جنگ بنا بر پیشنهاد ستاد مشترک و تصویب شورای عالی دفاع خواهد بود .

فصل هفتم - غیبت مشمولان وظیفه عمومی و جرائم و مجازاتها

بخش اول - غیبت مشمولان خدمت وظیفه عمومی

ماده ۵۹ - مشمولان خدمت وظیفه عمومی (ضرورت ، احتیاط ، ذخیره) که برای رسیدگی یا اعزام احضار شوند و در مهلت یا موعد مقرر که از طرف اداره وظیفه عمومی اعلام شود خود را معرفی نکنند همچنین مشمولانی که معافیت های موقت دریافت داشته اند و پس از انقضاء مدت اعتبار ظرف یکماه برای تجدید رسیدگی خود را معرفی نکنند ، غایب شناخته شده و پس از معرفی در صورتی که طبق مقررات این قانون قادر به خدمت و بلا مانع تشخیص داده شوند به خدمت اعزام می شوند و پس از انجام خدمت مقرر در صورت اعلام اداره وظیفه عمومی موضوع غیبت به ترتیب در هیات های مذکور در مواد ۲۵ تا ۲۷ این قانون مورد رسیدگی قرار میگیرد . و چنانچه دارای عذر موجه نباشند ، بشرح زیر اتخاذ تصمیم خواهد شد .

بخش اول

الف - مشمولان غایب زمان صلح که در زمان صلح خود را معرفی کنند پس از تعیین تکلیف مشمولیت یا انجام خدمت دوره ضرورت به مدت ۶ ماه تا یکسال و مشمولانی که دستگیر شده باشند به مدت یکسال تا دو سال از دریافت کارت پایان خدمت یا معافیت محروم خواهند شد .

ب - مشمولان غایب زمان صلح که خود را در زمان جنگ معرفی نمایند پس از پایان خدمت یا معافیت بلافاصله کارت مربوطه را دریافت خواهند داشت و کسانی که دستگیر شوند به مدت ۲ تا ۴ سال از دریافت کارت پایان خدمت محروم خواهند شد .

ج - مشمولان غایب زمان جنگ که خود را در زمان جنگ معرفی کنند ، پس از پایان خدمت یا تعیین تکلیف از نظر مشمولیت به مدت یک تا دو سال و کسانی که دستگیر شوند به مدت ۳ تا ۵ سال از دریافت کارت پایان خدمت یا معافیت محروم خواهند شد .

د - مشمولان غایب زمان جنگ که خود را در زمان صلح معرفی کنند پس از پایان خدمت تا تعیین تکلیف از نظر مشمولیت به مدت ۵ تا ۷ سال و کسانی که دستگیر شوند به مدت ۷ تا ۱۰ سال از دریافت کارت پایان خدمت یا معافیت محروم خواهند شد .

تبصره - مشمولانی که تا تاریخ تصویب این قانون غایب شناخته شده اند چنانچه داخل کشور باشند ظرف ۶ ماه و آنهاییکه در خارج باشند ظرف یکسال برای رسیدگی به وضع مشمولینشان خود را به سازمانهای وظیفه عمومی معرفی نمایند بجز مشمولان بند د محرومیتهای مندرج در ماده در مورد آنان اجرا نخواهد شد .

بخش دوم - جرائم و مجازات ها

ماده ۶۰ - مشمولین خدمت دوره ضرورت چنانچه در مدت آموزش اولیه و یا پس از خاتمه آموزش بیش از مدت ۶ ماه مرتکب فرار از خدمت بشوند پس از دستگیری یا معرفی ضمن اینکه تحت تعقیب قانونی قرار خواهند گرفت بدون احتساب مدت قبلی خدمت دوره ضرورت را انجام خواهند داد .

ماده ۶۱ - کسانی که با روشهایی هم چون جعل شناسنامه ، استفاده از شناسنامه دیگران ، اعمال نفوذ ، شهادت کذب ، گواهی خلاف واقع ، مکتوم داشتن حقیقت ، فریب دادن مشمول و دیگر انواع تقلب موجبات معافیت خود یا دیگران را از خدمت وظیفه عمومی فراهم سازند به ازای هر مورد معافیت توسط دادگاه صالحه طبق قانون تعزیرات محکوم به تعزیر میباشند .

ماده ۶۲ - پرسنل ادارات وظیفه عمومی و نیروهای نظامی و انتظامی و نهادها و ارگانها و موسسات دولتی و وابسته به دولت و نمایندگان شوراهای و انجمنهای اسلامی چنانچه با سوء نیت موجبات معافیت یا اعزام مشمولی را به خدمت وظیفه عمومی من غیر حق فراهم

بجسالی

سازند به کسر نصف حقوق از ۶ ماه الی یکسال برای فردا اول و انقصال دائم از خدمت برای فرد دوم در دادگاه صالحه محکوم خواهند شد .

تبصره ۱- نمایندگان شوراها و انجمنهای اسلامی که با سوء نیت موجبات معافیت یا اعزام مشمولی را به خدمت و وظیفه عمومی من غیر حق فراهم سازند علاوه بر اخراج از شوراها و انجمنها به ازاء هر مورد معافیت به تعزیر محکوم میشوند .

تبصره ۲- هرگاه اعمال ارتكابی متخلفین مذکور در ماده فوق عناوین خاص دیگری داشته باشد که مستلزم کیفر خاصی باشد به آن کیفر نیز محکوم میشوند .

تبصره ۳- چنانچه فرد متقلب وجهی در مقابل تقلب دریافت نموده باشد علاوه بر مجازاتهای فوق الذکر به پرداخت دوبرابر وجه مزبور به صندوق دولت محکوم خواهد شد .

ماده ۶۳- استخدام مشمولان بطور کلی در وزارتخانهها و موسسات وابسته به دولت و در کارخانهها و کارگاهها و موسسات خصوصی بدون داشتن معافیت دائم ممنوع است .

تبصره - استخدام مشمولان غیر غایب در نیروهای مسلح جمهوری اسلامی با رعایت مقررات این قانون از محدودیت مقرر در موارد فوق مستثنی است .

ماده ۶۴- استخدام کننده یا استخدام کنندگان مشمولین غایب در وزارتخانهها و موسسات دولتی و وابسته به دولت و نهادها برای فردا اول به کسر نصف حقوق از ۶ ماه الی یکسال و در صورت تکرار یا انقصال دائم از خدمت توسط دادگاه صالحه محکوم خواهند شد .

ماده ۶۵- اشتغال به کار مشمولان بابرگ معافیت موقت یا دفترچه آماده به خدمت فقط در مدت اعتبار آنها بلامانع است .

ماده ۶۶- کلیه افرادی که از اول مهر ماه سال یک هزار و سیصد و پنجاه و نه تا پایان جنگ تحمیلی در خدمت و وظیفه عمومی بوده اند و یا خواهند بود از لحاظ استخدام در وزارتخانهها و موسسات وابسته بر سایر افرادی که در شرایط مشابه هستند حق تقدم دارند .

ماده ۶۷- آئین نامه اجرائی این قانون جز در مواردی که در مواد این قانون مرجع خاصی برای آن مشخص شده است توسط وزارتخانههای کشور ، دفاع و سپاه تهیه و به تصویب هیات دولت خواهد رسید .

ماده ۶۸- کلیه قوانین مغایر با این قانون از تاریخ تصویب این قانون ملغی است .

تبصره - قانون مربوط به معافیت یکنفر از خانواده شهداء از شمول این قانون مستثنی است .

طرح قانونی فوق مشتمل بر ۶۸ ماده و ۵۴ تبصره در جلسه روز دوشنبه پنجم دیماه یک هزار و سیصد و شصت و دو بتصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است .

رئیس مجلس شورای اسلامی

اکبرهاشمی